

BITI ZVEST NARAVI, POMENI BITI ZVEST SEBI

Portret Miloša Keliha, ob njegovi osemdesetletnici

Miloš Kelih je človek nenavadnih vrlin, kakršnih je v današnjem svetu malo. Njegova izjemna življenjska sila, ljubezen do ljudi in živali, gozda in gore, je v meni vedno zbujala radovednost, od kod izvori njegove energije?

Spoznala sva se v prvih povojnih letih, ko smo skupaj s pokojnim generalom Jakom Avšičem in pokojnim pisateljem Matevžom Hacetom, delali na Ministrstvu za gozdarstvo.

Miloš je bil takrat eden naših najboljših gozdarjev operativcev, direktor Gozdnega gospodarstva v Novem mestu, v Kranju, pomočnik direktorja na Bledu in do upokojitve polnih dvajset let upravitelj Gozdne uprave Pokljuka.

Letos je dopolnil osemdeset let, pa ga gozd in življenje v njem privlačita še vedno z enako močjo, kot mladeniča. Strma, vijugava, težka, pa vendar lepa je bila njegova pot skozi viharo življenje dveh svetovnih vojn in revolucije.

Odgrnimo zaveso spomina.

Miloš Kelih se je rodil pred osemdesetimi leti v Selih na Koroškem.

Otroštva se Miloš spominja z radostjo v srcu, izgube Koroške pa vselej z grenkobo in bolečino. Kot deček je večino časa preživel z očetom v gozdu. Tu se je spoznal z naravo in jo vzljubil z vsem srcem. Ni čudno, da se je Miloš Kelih odločil za gozdarski poklic.

Vse izpite na Nižji gozdarski šoli v Velikovcu je opravil z odliko. Izkazal se je tudi v praksi, ko je delal kot gozdarski pripravnik pri lesnem trgovcu in lesnem posestniku Jugovcu na Koroškem.

Prelomnica v njegovem življenju je bila izguba Slovenske Koroške. Kelih se je kot zavedni Slovenec v letih 1918/1919 priključil Majstrovim borcem in se udeležil bojev za osvoboditev Koroške v IV. Koroškem bataljonu. 4. maja 1919. leta so ga ujeli Nemci in ga zaprli v Celovcu. Ušel je iz zapor. S pomočjo dveh hlapcev je preplaval Dravo, takrat še ledenomrzlo in se vrnil v svojo bojno enoto.

S težkim srcem je zapustil rodno Koroško. Moral je s trebuhom za kruhom. Kot gozdar se je zaposlil v Kamniku in se tu ukvarjal tudi z lovom. Ko so se začela v Kamniku strankarska trenja, se je umaknil v Novi Sad, kjer je delal v gozdarstvu in lovstvu.

Pred Nemci se je umaknil v Surčin blizu Zemuna. Tu se je povezal z ljudskim odporom in partizani. Z družino je živel na samem, tako, da ga Nemci niso odkrili. Po golem naključju pa je ušel ustašem, ki so ga že imeli na seznamu za likvidacijo. Po koncu vojne je organiziral gozdarstvo in lovstvo v okolici Beograda. Takoj pa, ko je bilo le mogoče, se je vrnil v Slovenijo.

Najtežja povojna leta, ko je gozdarstvo reševalo naše gospodarske probleme, je Miloš Kelih delal kot direktor gozdarstva v Novem mestu in Kranju. To so bila leta velikih sečenj, frontnih brigad, težkih in neusmiljenih zadolžitvev. Kot sposoben organizator se je odlikoval v izpolnjevanju nalog, zato je dobil naziv »višji gozdarski tehnik« in je tudi odlikovan z »Redom dela s srebrnim vencem«.

Nekoliko mirneje je zadihal, ko se je kot upravitelj ustavil na Gozdni upravi Pokljuka pri Gozdnem gospodarstvu Bled.

Je častni član ZIT GL Slovenije in častni predsednik Lovske zveze Gorenjske. Miloš Kelih pa je ves čas po osvoboditvi z isto vnemo, ko v gozdarstvu, delal na učvrstitvi slovenskega lovstva in za razvoj kinologije. Dobil je vsa slovenska lovska in kinološka odlikovanja.

Upam, da mu bo življenje naklonjeno prav tako, kot je on naklonjen življenju. To mu želimo lovci in gozdarji in vsi njegovi iskreni prijatelji.

Tone Svetina

PROF. FRANJO SEVNIK — IN MEMORIAM

Profesor Franjo Sevnik je bil dolgoletni prijatelj naše strokovne revije. Kako tudi ne, saj je bil eden izmed ustanoviteljev, ko je leta 1936 začela izhajati; do poslednjih mesecev je sodeloval kot pisec, svetovalec in predvsem kot prijatelj. Letos 1. januarja je praznoval svoj 85. rojstni dan in ob čestitki, ki smo mu jo zapisali v naši reviji, v spoštovanju do njegovega dela, je sam dodal naslednjo misel:

Vesel sem, da lahko kot gozdar z dolgoletnim strokovnim delovanjem na ta način izrečem vsem gozdarjem, zlasti pa bivšim borcem in aktivistom NOV iskrene čestitke za Novo leto z željo, da čvrsto skupno delo rodi še mnogo dobrega našim gozdom.

Takšen je bil profesor Sevnik na svoji življenjski poti: Slovenec domoljub, ki je ljubil ljudi in darežljivost te naše zemlje. Tej osnovi svoje življenjske in nazorske usmeritve je posvečal ves svoj razum, čustva in telesno moč, ki jih je razdaljal v svojem bogatem družbenem, strokovno operativnem, pedagoškem in znanstvenem delu. Ko sva še kratek čas pred tihim in skromnim koncem ure razpravljala, je živo in tvorno povezoval vse strokovne dogodke predvojnih in povojnih let v nanizanko slovenskega gozdarskega strokovnega hotenja, ki je v povojnem času vzletelo strmo navzgor, kjer se je pridružilo evropskim narodom z najvišjo naravogospodarsko kulturo. V tem razcvetu je imel učitelj prvih generacij slovenskih gozdarskih inženirjev, ki so zaključili študij na njegovi, novi gozdarski visoki šoli v Ljubljani, pomembno vlogo.

Franjo Sevnik se je rodil 1. 1. 1895 v vasi Župelevec pri Brežicah v kmečki družini. V šole je hodil v Krškem in v Idriji, kjer je leta 1914 maturiral. V Grazu je končal 1 semester Tehniške gradbene visoke šole, na Dunaju 2 semestra Visoke šole za kulturo tal, gozdarski oddelek, da bi gozdarske študije zaključil na Agronomsko-gozdarski fakulteti v Zagrebu leta 1920.

Najprej je kot gozdar delal na gozdni upravi v Bohinjski Bistrici in kasneje pri gozdni direkciji (državni gozdovi) v Ljubljani. 2 leti (1924–1926) je delal na gozdnem uradu veleposestva v Vukovaru, nato pa 10 let na gozdnem uradu v Soteski kot gozdni upravitelj. Od leta 1936 do leta 1943 je bil šef centrale in predsednik upravnega odbora pri Začasni državni upravi razlaščenih veleposestniških gozdov.